

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 26.03.2004
Deres ref.: 2002/2484 KU/KU3 IE:ksl, Vår ref.: 04/227
Saksbehandler: Anne Skranefjell
Formidlingsavdelingen

Høringsuttalelse om omdanning av Norsk språkråd

Vi viser til tilsendt høring av 20.01.04.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har først og fremst et forhold til Norsk språkråd ved at vi er en statlig bruker av rådgivningstjenesten til Norsk språkråd. Vi benytter språkrådet på følgende områder:

- generell rådgivning til valg av ord og uttrykk
- oppfylling av målloven for bokmål og nynorsk
- samarbeid om språkutforming for SSBs offisielle statistiske standarder på nynorsk og bokmål.

På alle disse områdene er vi svært fornøyd med samarbeidet slik det fungerer i dag. Vi oppfatter språkrådets råd som gode og relevante, ikke for regelstyrte eller byråkratiske, men praktiske og anvendelige.

Det er viktig for SSB at denne språktjenesten videreføres i det nye språkrådet, på den måten at vi får rask tilbakemelding på e-post eller telefon på spørsmål uten at det er ventetid og uten at vi må betale for det. Det er videre viktig at mest mulig informasjon om konkret språkbruk er enkelt tilgjengelig på språkrådets Internetsider. En slik gratistjeneste er viktig for tillit og positiv holdning til språkrådet og for at språkrådet skal brukes av flest mulig. Større jobber knyttet til de statistiske standardene (som utgis både på bokmål, nynorsk og engelsk) gjøres ikke av Språkrådet, men her har språkrådet gitt råd og tips om hvem som kan bidra og bidrar selv hvis spesielle språklige utfordringer oppstår.

SSB publiserer alt på www.ssb.no. Her følger vi målloven og veksler mellom bokmål og nynorsk. Dette fungerer fint på alle punkter, bortsett fra når det gjelder søkesystem. Ved søk på for eksempel ordet "trossamfunn" får brukerne ikke treff og kan tro at vi ikke har statistikk på området, men derimot hvis de søker på ordet "trussamfunn" vil de få treff. Det ville være ønskelig å det var et felles ansvar å utvikle hjelpemidler for å løse slike problemer for statlig sektor og det ville være naturlig at det nye språkrådet hadde et ansvar her.

Vi noterer oss fra høringen at språksituasjonen til de vel sju prosent av befolkningen som har innvandrerbakgrunn ikke skal være en oppgave for det nye språkrådet. Det har vi ingen kommentar til, men vi synes det ville være en fordel om språkrådet hadde et øye for den språklige påvirkningen på det norske språk denne tospråkligheten fører til.

Vi har i liten grad språkstatistikk i Norge i dag. Det finnes noe statistikk knyttet til språkbruk og språkopplæring i skolen, men Norge mangler mer generell språkstatistikk knyttet til landets samlede språkkompetanse og utviklingen i språkbruken. I folketellingene fram til 1970 ble beherskelse av samisk språk brukt som kriterium for avgjørelse av etnisk identitet. Utlendingsdirektoratet registrerer i noen tilfeller språkferdigheter hos personer som søker asyl og oppholdstillatelse i Norge, men denne registreringen har

ikke til nå omfattet alle. Det ligger imidlertid muligheter i direktoratets registreringsystem som kanskje kan videreutvikles. I dagens flerspråklige samfunn og ikke minst med påvirkningen fra det engelske språket, er det et spørsmål om det ikke igjen er behov for på regelmessig basis å utarbeide offisiell statistikk om språk i Norge. Vi vil gjerne drøfte nærmere om dette kunne være et felles utviklingsområde for SSB og Norsk språkråd og med Utlendingsdirektoratet for deler av en slik statistikk.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Svein Longva". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Svein Longva